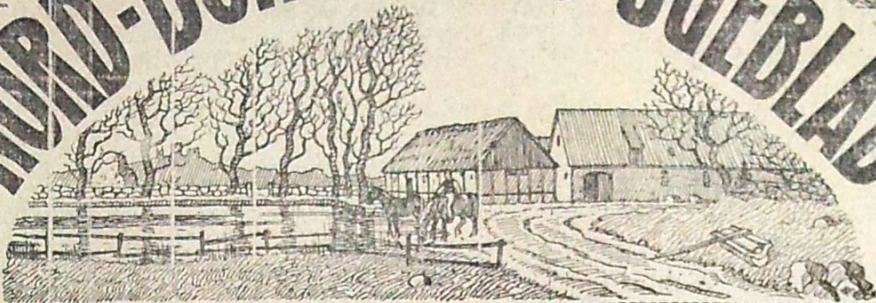

Udgivet af en Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgaar i et Antal af 1600 Eksemp.
og forsendes gennem Postvæsenet
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Ølsker, Rutsker, Ro og Klemensker

Nr. 340

Fredag den 19. Marts 1920

9de Aarg.

„Nora-Bornholms Ugeblad“

trykkes i et Antal af mindst 1600 Eksemp.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Ølsker, Rutsker, Ro og Klemensker.

„Nora-Bornholms Ugeblad“

har den største Udbredelse i Nore og Hered
bliver læst i ethvert Hjem og egne sig der-
for bedst til Avertering.

„Nora-Bornholms Ugeblad“

optager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Forælingsmiddeiser,
Efter- eller Tilflytninger, Auktioner etc.

„Nora-Bornholms Ugeblad“

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvvaarlig.

Sønderjyllands Kirkeklokker.

I de gamle Klokkeaarne hang de.
Over danske Bøndergaard klang de.
Engens Blomster nikkede hver for sig,
naar de gamle Klokke tog paa Vej:
Ring, ring, ring!
Sol gik op og ned til Sorg og Lyst.
Der var Foraar om den danske Kyst,
Ring!

Men da Kongeaaren skille Sjæle,
lik de gamle Klokke andet Mæle.
Der blev sukket til til Klokkes Klang,
som var Alvorsale, ikke Sang:
Ring, ring, ring!
Medens Somren brændte

ondt og haardt.
døde Klokkes sidste Tone bort:
Rung!

Der blev Tavshed.

Ingen Klokke-toner!
Klokkerne var smelted til Kanoner.
Solen sank bag Bakkedraget hist.
Mørket kom saa uanmeldt og trist,
trist, trist, trist!
Klokken skille ikke Nat og Dag.
Fra det fjerne høres dumpe Brag:
Rung!

Men nu støber vi de nye Klokke.
De skal fæe et Tonevæld, der rokker
gamle Kirketaarnes Munkemur.
De skal ringe for et Folk, der dui:
Ring, ring, ring!
Ja, i Gyets første friske Vind
skal de ringe „Sønderjylland“ ind!
Ring!

Vilhelm Bergstrøm.

Skatteplyndringen

(Røverprincippet og Retsprincippet).

Af Dr. phil. Axel Dam.

—o—

Forfatteren til nedenstaaende Ar-
tikel, som vi laaner fra „Vore Her-
rer“, er en Søn af ald. Folketings-
mand Ph. R. Dam i Aakirkeby.
Axel Dam var en Tid Lærer ved
Næst Realskole, tog derfra til Kø-
benhavn, hvor han i 1912 tog Dok-
torgraden. Det aktuelle Emne, skre-
vet af en Landsmand, vil sikkert
interessere mange Bornholmere.

Nu, da det vel er gaaet op for
alle Skatteydere, at det eneste Prin-
cip, der er at finde i vor Finanspo-
litik, er det, „at tage fra dem, der
skrigger mindst og give til dem, der
skraaler højest“, kunde det synes
en taknemlig Opgave at skrive om
„Skatteplyndringen“. Men Ulykken
er, at Flertallet af de hyldende Skat-
teydere selv er Tilhængere af Røver-

princippet. De kender simpelthen
intet andet, og nøjes derfor med
at protestere mod den „voldsomme“
Plyndring til Fordel for en mere
maadeholden Plyndring.

Et virkelig radikalt Forslag om
at afskaffe alle Skatter, saa Staten
overhovedet ikke maa løve eller
stjæle, opfattes som en barok Spøg
og besvares gerne med et medliden-
de overlegent Grin, der minder om
det, Jesper Rillefoged stillode op
overfor den berøkkle Paastend, at
Jorden er rund.

I den Grad er Folk demoralise-
rede og fornummede af Politik, at
de betragter baade den lovmæssige
Forsølgning af Varernes rette Pris,
der kaldes indirekte Skatter, og det
procentvise Røveri af Borgernes In-
tægter og Formue, der kaldes di-
rette Skatter, som en fuldt beretti-
get Maade for Staten at skaffe sig
Indtægter paa. Og jo mere „demo-
kratisk“ Forfatningen bliver, des far-
ligere bliver denne indgroede „mo-
ral insanity“ i Politiken. Thi saa-
længe der ikke røkkes ved det Rø-
verprincippet for Skattelovgivning, at
Staten efter Bekvemmelighedssyn-
kan tage Skat, hvor den finder for
godt, og det Almisserprincippet, hvor-
efter den øser Pengene ud efter Rigs-
dagsmændenes Sympatier for „Sag-
er“ eller Personer, er det baade
uretfærdigt og tillige skæbne-
svangert for al Foretagsomhed at
fordøle Bevillingsretten ligeligt paa
dem, der er de ydende, og dem,
der er de nydende, dem, der maa
fylde Statskassen, og dem, der har
det Privilegium at kunne tømme
den.

En saadan Ordning vil ganske
simpelt føre til en Deling af Bor-
gerne i to Klasser efter deres „Skat-
teevne“, idet Flertallet, der jo har
Magten, vil sørge for at sætte
Grænselinierne mellem de Indtægter,
der skal yde nævneværdig Skat, og
dem, der skal være skattefri eller
have Lettelser og Almisser — saa-
ledes, at de første kommer i Min-
dretal, hvad Stiemmer (Magt) angaar,
men i mægtigt Flertal, hvad de ydede
Kr. og Øre angaar, medens Flertal-
let af de stemmeberettigede derimod
slipper mildt fra Byrden, men til
Gengæld kan bestemme, efter hvil-
ken Skala den skal fordeles paa de
andre, hvor meget disse andre skal
betale, og hvad Pengene skal brugs-
es til.

Naar vi Retsstatsmænd, der vil,
at Politik kun skal være rets kæl-
len Forvaltning af Folkets Fælles-
ej, protesterer mod, at Statskassen
fyldes gennem Mulktning af Flid
og Arbejdsfortjeneste eller Bøder for
Indførelse af Varer fra Udlandet,
faar man af Røverprincippet Tilhæn-
gere gerne det Svar, at naar man
nyder Samfundets Goder, maa man
virkelig ogsaa finde sig i at betale
Skat til Samfundet!

Dette Svar lyder jo næsten for-
nuftigt. Noget for noget, Vederlag
for Ydelse! Men i samme Grad som
Svaret er fornuftigt er det netop i
Strid med den Skattepraksis, det

skal forsvare; thi med det retfærdige
Vederlags Princip har disse Skatter
intet at skaffe. I retfærdig Handel
er man nemlig selv med til at be-
stemme Prisen, i hvert Fald for saa
vidt, som man har Lov til at reuon-
cere paa en Vare, naar man finder
Prisen for høj. Men Staten afkræver
mig ikke blot Vederlag for saadanne
Goder, som den maa forudsætte,
at jeg og enhver anden sætter Pris
paa, f. Eks. Retsbeskyttelse overfor
andre Individuers Overgreb mod mit
Liv, min Ejendom, Navn og Rygte
osv. Den bestemmer ogsaa paa mine
Vegne, hvem og hvad jeg — gen-
nem min Skat — skal være godgø-
rende imod og støtte, saasom: Fol-
kekirken, Balletten, Kaninavlens osv.
og Romanforfattere, Versmagere og
Spillemænd, i den sidste Tid ogsaa
Lediggængere (NB. dog kun naar
de erklærer at høre til Haandens
Arbejdere). Skulde jeg personlig
raade for Anvendelsen af mine Bid-
drag, vilde jeg maaske foretrække
at støtte de efter min Mening mis-
kendte Genier hellere end de stats-
anerkendte, paa Finansloven autori-
serede Kulturspredere.

Men Staten skal jo bruge Penge;
hvor i al Verden skal den da faa
dem fra? spørges der saa. Svaret
er ganske simpelt. Den skal tage
de Skatter, som den nu tillader pri-
vate at indkassere, nemlig Lejerren-
ten af den Del af Fædrelandets Jord,
som hver enkelt beslaglægger til
egent Brug som en Særet, der bør
vederlægges. Ifølge den her i Lan-
det anerkendte Religion, er det Gud,
der har skabt Jorden til Brug
for Menneskene. En Lovbestemmelse
fra 1682 anerkender endnu dette,
den lyder saaledes: „De øde Huse,
Gaarde, Pladser eller Grunde
skal være forfaldne til Byen eller
hvo dem vil antage og bebygge,
naar Ejermændene ikke, inden et halvt
Aar efter at den lovlig er advaret,
retter for sig“

Denne Bestemmelse hviler aaben-
bart paa den rigtige Forudsætning,
at Retten til et Stykke Jord er en
Brugsret, der, for vedblivende at be-
siddes, ogsaa vedblivende maa ud-
nyttes. Det skal ikke være en Ret
til uden Arbejde at sikre sig Kapi-
taludbytte (Værdistigning), som ska-
bes af Naboernes Virksomhed eller
Samfundets Vækst. Den Kendsger-
ning, at der handles med Grunde
ganske ligesom der handles med
alle de Produkter, der frembringes
og stadig kan produceres paa ny,
har i den almindelige Bevidsthed
udviklet den principielle Forskel,
der er mellem enhver Handelsvare,
der frembringes ved menneskelig
Flid, — og Jorden, som intet
Menneske har frembragt. Sjældent
træder dog Blindheden for denne
Forskel saa typisk og aabenlyst frem
som i en Artikel i „København“ for
21. Dec. 1919, hvor Jorden — i di-
rette Strid med saavel 1ste Mose-
bog som den første Trosartikel —
erklæres for „skabt“ af Arbejde og
Sparsommelighed (!) ligesom „Penge,
Varer og Bygninger“.

Dette ejendommelige Grundejer-
synspunkt er dog saa umuligt, at
Grundejerne instinktmæssigt føler
dets Uholdbarhed, og der er intet,
der irriterer dem mere, end naar
man rører ved denne deres ømme
Byld. Saa opløfter de et Hyl om
Indgreb i Ejendomsretten og Grund-
lovens Paragraf et eller andet. Grund-
værdiskat paa bebyggede og ube-
byggede Grunde har de en Rædsel
for som Bonden i „Lille Klavs“ har
det for Degne. De ved nemlig, at
det er det eneste Middel, der i
Længden kan bremse deres private
Beskatning af den arbejdende Be-
folkning — og meget grundigere
end noget Huslejenavn. Derfor freim-
sætter de den mærkelige Lære, at
Samfundets Inddragelse af den af
Samfundets egen Vækst skabte Jord-
rente er Indgreb i den private
Ejendomsret og Brud paa Grundlo-
ven, medens privat Beskatning af
Medborgere og offentlig Beskatning
af Arbejdsindtægt og offentlig Plynd-
ring af Forbrugerne gennem Told
formentlig ikke er Indgreb i Ejen-
domsretten.

Hvorledes forholder det sig da
med Ejendomsretten til Jorden? —
Oprindelig har alle haft lige god
Ret til at opsøge sig en belejlig
Virkeplads paa Jordens Overflade,
og den eneste Ret til at afspærre
andre fra det beslaglagte Omraade
er den, at man er kommen først
og nu vil sikre sig Udbyttet af og
Fortsættelsen af det Arbejde, man
der har begyndt. Og anden Ret end
den, man selv sidder inde med, kan
man selvfølgelig ikke overdrage til
andre ved Gave, Arv eller Salg.

Altsaa kan de nuværende Grund-
ejere ikke have nogen anden moralsk
Ret til Jorden end den, der maa
indrømmes de oprindelige Beslag-
læggere af den. Forholdet kan der-
for sammenlignes med den enkeltes
Brugsret til, hvad der nu er Almen-
ej, f. Eks. til Gader, Torve og Veje.
Vi har alle lige god Ret til at fær-
des dér og til at sidde paa Bænke
i de offentlige Anlæg. Men saasnart
jeg rejser mig og gaar min Vej
igen, er Pladsen ledig og kan ind-
tages af hvem der vil; jeg har ikke
ved at sætte mig dér erhvervet mig
en permanent Ejendomsret til Plad-
sen.

Skønt vi altsaa alle har lige god
Ret til at færdes eller staa hvor vi
vil paa offentlig Færdselsvej, bety-
der det dog ikke, at vi har Ret til
at spærre Færdselen. Hvis en Gruppe
Mennesker blev enige om at benytte
deres Ret til offentlig Vej saaledes,
at deres egen Brug af den kun be-
stod i at staa i Vejen for andre og
gennem en Slags private Bompeng-
gøre sig en Indtægt af de Færdsels-
veje, hvor de ikke selv har noget
at gøre, vilde Samfundet ganske
sikkert og med fuld Ret skride ind
mod en saadan „Levevej“ som baade
uhæderlig og ulovlig. Men hvad
andet er vel Beslaglæggelse af ube-
nyttede Grunde i Spekulationsøj-
med, d. v. s. af Grunde, som man
ikke benytter (foreløbig) men netop

afspærret fra Brug for uden Arbejde
at profitere af dem gennem Pristig-
ningen og saaledes etablere sig
som en Slags private Skatteopkræ-
vere, der i Ly af Medborgernes
uklare Retsbegreber leder den stad-
dig voksende Indtægtskilde, der
burde gaa i det offentlige Kasse,
ind i deres egne Lommer som en
Frugt af deres saakaldte Ejendoms-
ret, der aldrig har været andet og
aldrig kan blive andet end en Brugs-
ret, der skulde sikre dem Udbyttet
af deres eget, ikke af deres Med-
borgeres Arbejde.

For dem, der har indset, hvorle-
des Jordrenten fremkommer, staa-
med det samme Grundværdibeskat-
ningens Retfærdighed som en selv-
indlysende Sandhed og hele Skatte-
problemet som — løst. Der staa
kun tilbage at gennemføre denne
„retfærdige Revolution“. I Kammer-
herre Schvans Bog af dette Navn
er der vist Vej til dens praktiske
Gennemførelse. Og saa mærkeligt
det lyder, viser det sig, at alle
vil staa sig derved. Endog de store
Kapitalister og Grundejere, som
rammes af en Overgangsbestemmelse
om et procentvis Formueafdrag een
Gang for alle, vil kunne se deres
Fremtid tryggere i Møde, end hvis
Samfundet under den partipolitiske
Kvaksalverlovgivning faar Lov til at
rutsje videre ad den paabegyndte
Vej imod — Bolchevisme og Kaos.

Marts.

Himlen er aldrig saa blaa
som i Marts,
med Skyer som flyvende Svaner.
Torvene aldrig saa skønne
med Krokus og Tulipaner.

Hjertet er aldrig saa friskt
som i Marts,
og Ungdommen kommer tilbage.
Det er den hellige Maaned,
da Livet er sødt at smage.

Marts har forenet os —
og i dit Blik
ser jeg det Blaa, som er Vaar.
Elskede — i dine Øjne
ser jeg de sporløse Aar!

Kai Hoffmann

De første Spirer.

Kolde, men klare Dage med høj
Luft og guldgul Sol og hvide, dri-
vende Skyer! Lad der saa komme
Tilbageslag med Snereg og Mørke
og bidende Vind — Foraaret
er paa Vej!

Alt skal vi, store og smaa, stærke
og svage, glade og sorgbetyngede,
ind under den sølsomme Magt, som
ingen af os kan unddrage sig og
da som Regel heller ikke prøver
paa. Vaaren! Vel nok den stærke-
ste af alle Aarstidene, den, der tryk-
ker Menneskene kraftigst ind til Na-
turens Bryst, hvad enten de er Kul-
turfolk eller Vilde.

Der er et Par Linier i „Aarets
Historie“ af H. C. Andersen, jeg af

en eller anden Grund har kunnet udenad fra Bamsben.

— „Vaaren!“ klang det hen over Mark og Eng og gennem de sort-brune Skove, hvor Mosset skinnede friskt og grønt paa Træstammerne. Og gennem Luften kom de flyvende Syd fra, de første Størke. Paa Ryggen af hver sad der et dejligt Barn, en Dreng og en Pige, og de kysede Jorden til Hilsen, og hvor de satte deres Fødder, voksede hvide Blomster frem under Sneen.

Den er en anden Lignelse end den almindelige, vi ellers har hentet os fra Sydens Folk i Flora, den fagre Bollticelliske Gudinde, der svæver hen over Marken, strøende Blomster paa Urterne og Blomstersne over Træerne.

Men jeg forstaa den danske Digter. Bag hans kønne, jævne Billede ligger Mindet om Menneskeparret i vor nordiske Mythologi, der efter Fimbulvinter og Ragnarok overlever, alt Levendes Undergang og paa den nye, af Havet opdukkende Jord skal blive Stamforældre til nye, kommende Slægter.

Helt tilbage til de fjerne Aartusinder, da Homosapiens begyndte at gøre sig Forestillinger om Naturen i Forhold til Mennesket, har sikkert Vaaren og Vinteren været de to store Symboler for Godt og Ondt. Vinteren, der skulde bekæmpes og strides igennem, Vaaren, der kom til Hjælp og gjorde, at de arme svage Væsener overhovedet kunde besejre Kulden og Mørket.

De tidligste Gudebilleder, vi kender, de plumpe, oprigtige Kvindefigurer, som Sydvest-Europas Huleboere lagde af deres primitive Kunstformaen i, er en Hyldelse til Fortsættelse af Slægten, til Frugtbarheden. Og aldrig saa snart klinger de første famlende Strofer i Menneskenes Ordkunst, før de jævnsides med Heltenes Kampe synger om Elskov og Frugtbarhed og den Stund af Aaret, hvor ikke alene Mennesket, men hele Naturen vaagner af Dvale.

De tidligste religiøse „Fester“ har uden Tvivl været af to Arter, nogle, der havde Soufre til Vinteren og Mørkets Magter til Midtpunkt, og nogle, der samlede sig om Offer og Hyldelse til Foraaret og de gode, velvillige Guder.

Gennem senere Aarhundreders kristne Højder skinner vi Slammefædrenes, og af de spredte, stundom dunkle Restier opdager vi, hvilken Fylde af Fest, Vaaren har beredt Sindene.

Foraarstesten møder os allerede i „Fastelavn“, lige meget om den ikke saa meget er af hjemlig som sydlig Oprindelse; i Februar er der jo slet ikke Tale om Nytid i Norden, men det var der netop mod Syd, og paa det Tidspunkt brød Jubelen frem i Middelhavslandene.

Her tænkes paa den sejlavede Fastelavnsskik at lave Fastelavnssris og piske Folk op i den aarle Morgen. Det, der nu er en blot og bar Børneleg, var oprindeligt en meget alvorlig Pligt for voksne, forstandige Mennesker. Det er, hvad der møder os ved de romerske Lupercalier, netop i Februar Maaned, hvor ældgammel Tro mente, at Mennesker, Kvinder især, og tillige Dyr og Marker blev frugtbare, naar de piskedes. Risene skulde gaa hen over dem og give lignende Kraft, som den viltrø Foraarblæst gør, naar den stryger gennem Naturen og faar den til at vokse.

Ogsaa de andre Skikke, hvor udartede Legen og Marskeraderne end blev, er Udslag af den vaagnende Livsglæde. Og forbi Fastelavnen fejredes Vaaren ved Valborgfesterne og alle Maj-Legene for først at holde op hen i Juni og blive til de flam-mende Sankt-Hans-Baal, der vidnede om, at nu havde Foraarets mange

smaa Luer samlet sig til Midsommerens mægtige solhede Flaume.

Hvert Slægtled har sin Form for Fest, og Folket hylder nu Vaaren paa anden Vis end i gamle Dage. Men Hyldesten er lige saa stor som for Aarhundreder siden med deres Lege, naar nu for Eksempel den store Bys vinterislappe Hundredtusinder vandrer ud og lejrer sig i Mark og Skov og med alskens Fryd og Lystighed giver Vaaren, hvad Vaarens er.

Dette er Dage, hvor vi alle bliver som Børn igen, tydeligere sagt: Foraaret er Haabets Tid. Hvor tungt og trælsk Aaret, kan hælde, end har været, hvor livstrætte og uden Maal vi end har følt os — pludselig er det, som om Aarstiden tvinger os til at haabe. Kaster Sol over Hjertenes Mørke, Varme over deres Is.

Og er du saa dybt i Sorgen og Trætheden, at du trods Solen og Varmen knapt nok følger nogen Lettelse, saa tænk paa de Byger, der i enkelte Timer kan komme og rense og vederkvæge.

Vaaren! Det store Unders, Genfødselsens Tid. Den giver ikke alene Haab og Tillid til de Tusinde, men end ogsaa lindrende, milde Taarer til nogle, der har mistet for meget.

Mr. Ink. i „Dg. Nyh.“

Kejseren.

Kejserens Slot er det pure Krystal med fjorten hundrede Taarne — Kejserens Hest er saa højt paa Straa og benaadet med Tittlen Højbaarne.

Kejserens Kone er ren Alabast, saa straalende fornem som Solen, med sekstenknaps Handsker og Stanglorgnet og Silkesærk under Kjolen.

Og selv er han klædt i en højrød Habit med Perler i alle Kulører; han spiser af Guldfad og pimper i Smug de fineste franske Likører.

Kejseren staar paa det høje Slot og kigger til Godtfolk i Gaden! Det blaaner dernede med Skorstensrøg fra alle smaa Huse i Staden:

„Gud give, jeg var som en lystig Svend, der Hamren og Høvlen traklered“, — eller sad som en velaget Borgermand med en lille Gechæft i Kvarteret!

Gud give, min Krone, mit Scepter, mit Hof var hundrede Mile borte — og saa, at jeg havde et lille Hus og en rødkindet Viv, som hed Dorthe!

En rødkindet Viv: et Hvergarsskrud med Sløffe og Spænde paa Skoen, der kaldte mig Basse og kogte min Grød og dansede med mig i Kroen!

Min Kjole er Purpur, mit Slot af Krystal, min Kone saa skær en Lilje — Gud give, jeg bare var vel heifra og væk fra den hele Kodilje!

Edvard Søderberg.

Vildskud.

— o —

Borddans og Nysgerrighed.

—

Af cand. theol. M. Neiiendam.

—

Der er et ejendommeligt Træk ved Børn, som enhver Opdrager kender, hvad enten det nu er Forældre eller Lærere. Det er Spørgelysten. Og hvad har et Barn ikke at spørge om? Ofte mere, end nogen Vis kan svare paa. Men at Børn spørger, er der intet mærk-

verdigt ved. Snarere vilde det mod-satte være Tilfældet. Hvis de ikke spurgte, saa vilde man finde, at der var noget sært, ubegavet, ja maaske foruroligende sygeligt ved dem. Thi over for Børneøjene staar den ganske Verden, som det skal til at leve sig ind i og forstaa sig paa, og saa maa de da spørge sig frem, ligesom den vejfarende, der spørger om Sti og Vej for at naa sit Maal.

Og denne Spørgelyst ligger paa Bunden af ethvert Menneske. Vi søger at forstaa Sammenhængen i Livet, Forholdet mellem Aarsag og Virkning, vi søger fremad, opad og udad, og naar vi drives fremad, er det stadig Trangen inde i os, der vil vide mere, vide Besked med det store og smaa, forklare og forstaa. Det, der ligger klart for os, spørger vi ikke om; men om det, vi skimter og blot aner, om det, der kommer, og det, der gaar. Hvorfra — hvorhen? Det er Spørgsmaalene — og det er netop selve Livets Problem.

Og Livets Spørgsmaal bliver Spørgsmaalet om Døden; thi den staar med en vis gaadefuld Uhygge for os. Den har vi ofte for Øje og dens opløsende Virkninger stiller sig ofte frem for vort Blik. Medens Livets Komme hilses med Glæde og ikke vækker os videre til Eftertanke, saa er det anderledes med Livsafslutningen.

Ligger der da i Mennesket en dyb Længsel efter Viden, kaldt frem ved Spørgsmaal kædet til Spørgsmaal, saa ligger der en ikke mindre Trang til at faa Svar paa Spørgsmaalene og et Haab om, en Tro paa, at et saadant Svar kan gives.

Disse dybe Kræfter i Sjællivet, der vil række ud over, hvad der kan ses og gribes, udryddes aldrig. Hindres de maaske end en Tid i deres Virksomhed og Udfoldelse, saa vil de senere bryde frem med ny Kraft og maaske bane sig Vej frem paa sære Maader. Vi er i vor Tid netop Vidne til et saadant Frembrud, fordi vi lever i Reaktionen Tid efter et overfladisk og gøglagt Tidsafsnit, som Krigen kom og greb i Nakken med sin Jernklo og ruskede ordentlig igennem. Saa kom paa ny de gamle Spørgsmaal op om Livets Mening og Maal, og da navnlig for de mange, som havde mistet af de nærmeste Slægtninge i Krigen, om der endnu var et Liv beskaaret dem, og om man kunde opnaa nogen Forbindelse med dem. Denne store Bølge er ogsaa ude fra skyttet ind over vore hjemlige Kyster, og har i Borddansen fundet et populært, men saare fattigt Udtryk. Vi kender alle fra Billeder, Omtale og maaske af Selvsyn det Fænomen, at et Bord spørges om sit „Ja-Ben“, sit „Nej-Ben“ og sit „Tælle-Ben“, og hvorledes Bordet selv skal løfte sine Ben for at vise, hvad der er hvad. Denne „Borddans“ er ingenlunde af ny Dato. Men det er saa ejendommeligt, at den er kommet frem en Gang tidligere i vort Land under ganske tilsvarende Forhold som nu, selv om de ydre Aarsager var mindre, nemlig i 50erne i forrige Aarhundrede. Altsaa paa den ene Side som en Eftervirkning af Trearskrigen, svarende til Eftervirkningen — blot i større Stil — af Verdenskrigen nu. Og paa den anden Side efter Koleraepidemien — svarende til den dobbelte „spanske“ Epidemii, der nu to Gange er brudt ud hos os.

Hele det københavnske civiliserede Bourgeois var i den Grad betaget af Fænomenet, idet man anede en gaadefuld Personlighed bagved, som kunde tale fra en anden Verden, og derfor ogsaa kunde beherske fremmede Sprog. Man spurgte om, hvilke Papirer, man burde spekulere

i, og fik Svar — det Svar, Spørgeren ønskede og tænkte paa; man spurgte, hvilke Damer ens Venner spadserede med paa Volden og fik det at vide, idet man til et af Bordbenene bandt en Blyant, lagde et Ark hvidt Papir paa et almindeligt Bord, satte „Apparatet“ derpaa, dannede „Kæde“ ved at Deltagerne lagde deres Lillefinger over kors og fik saa Svar paa Spørgsmaalene, hvis der hos Spørgeren og den Person, der blev spurgt noget om, var „Disposition“ til Siede. Denne Bevægelse eller Mani forplantede sig til de højeste Cirkler. Baade den højstbegavede Biskop Martensen, den litterære Svagsdommer Johan Ludvig Heiberg, og den saa højt beundrede Skuespillerinde Fru Heiberg var dybt interesserede i Fænomenet. I et Selskab hos Heibergs var Bordet saa galant, da man spurgte, hvem der var den aandrige Mand i Danmark, at svare: Heiberg! Ja, Fru Heiberg opkastede det Spørgsmaal: „Er den alrede Biskop Mynster lykkelig og glad paa det Sied, hvor han nu er?“ Og Bordet svarede: „Glad“.

Man kan betragte disse Ting som en uskyldig Spøg, man trækker paa Skuldrene af. Eller man kan se paa Spørgsmaalene som et uberettiget Indgreb i de dødes Ro og i Omraader, hvor vi ingensomhelst Ret har til at komme, og hvor Spørgelysten kun er dikteret af utildig Nysgerrighed. Men saa meget vil man kunne enes om, at som den Bevægelse — skabt af ydre Indflydelser — der kom frem i 50erne i forrige Aarhundrede, alter faldt til Jorden og nu kan betragtes som et historisk Kuriosum, saaledes vil det ogsaa gaa med de forvildede Fænomener i vor Tid.

Den Tro, som skal bære Menne-livet ud over Graven, er ikke bundet til ydre Fænomener, der giver sig til Kende i et Bordben, men en Livsmagt, der lever i den enkelte og bærer frem og op fra Slægt til Slægt.

En ældre Hoppe

med Føl ønskes byttet med en yngre Hest eller Hoppe som gaar godt Enspander.

P. C. Holm, Dalshusinde pr. Tejn St.

Et brugt Klaver

ønskes til Leje eventuelt til købs. „Bill. mrk. 125“ med Opgivelse af Leje og Pris bedes indlagt paa Bladets Kontor.

Klaver og Havrefalm

Rosenkartofler, Chatter og en 4 Maanedes Kviekalv eller en meget god Ko og Foreningstyen er til Salg hos

Kristian Karlsten, Damvang, Telefon Ruts 42.

Allinge Biograf.

Søndag den 21. ds. Kl. 7—8 1/2.

Det franske Flyverkorps.

Storslaaet Billede over hele den franske Luftflaade.

Rytterstatuen.

Stort Folkeskuespil i 4 Akter 50 Afd. af Nordisk Filmskomp.

I Hovedrollerne Fru Elæ Frølich og Vald. Pailander m. fl.

Sædvanlige Billetpriiser.

Overretssagfører

Bojesen Kofoed, Rønne St. Mortensgade 17.

Inkassation, Dokumentskrivning m. m. Træffes i Hasle Onsdag Formid.

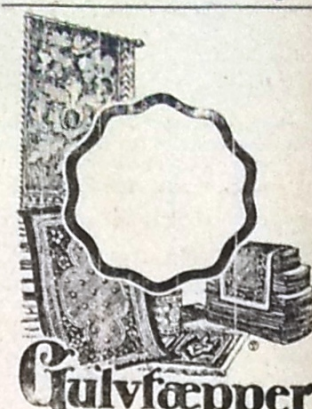
Messens Ene-Udsalg.

Sort, graat, hvidt, brunt og blaat

Gobelinuldgarn

og Fingerringsspind er paa Lager til billigste Pris.

Chr. Olsen, Allinge.

alle Størrelser i Tapestry, Axminster og Plysch

3/4 — 1 1/4 — 1 3/4 — 1 7/8 — 1 3/2.

Chr. Olsen, Allinge.

Telefon 100.

Kviekalve

fra 1—4 Aar og Kvier, som har eller skal løbe, er til Salg paa

Dynddalegaard i Rø.

Lødekøer

og Kvier er til Salg paa

Pilegaard i Rø.

En Pige,

og en **Karl**, 16—17 Aar, kan til 1ste Maj faa Plads paa

Lille Vedbygaard, Olsker.

Forlang hos Deres Handlende

Viggo Glistrups

KAFFE.

Specialitet:

Ægte Java Kaffe.

Code Spise- og Læggekartofler

samt **Sættechatter** faas hos

Gartner Jensen, Allinge.

Formiddagspige.

En yngre Pige søges fra 1. Maj Løn 30 Kr. maanedlig.

Lærer Toft, Sandvig.

Olsker.

Mandagen den 22. Marts Eftm. Kl. 5 afholdes ved Skolen i Tein Bortlejnning af Lerkulerne og Kommunens Strandlodder samt Lodden ved Byggehøj for de næste 5 Aar fra 1. April d. A. at regne.

Sogneraadet.

Stedet 192,

Østergade, Allinge, ønskes solgt. Henvendelse paa Stedet eller til Kæmner **H. Mortensen.**

Salmebøger

anbefales til billige Priser — Navn gratis. — Mange pæne Ting, passende til Gaver. Kort og Telegrammer i stort Udvalg. Ny hjemkomne **Tapeter** anbefales. Nogle Rester fra forrige Aar sælges meget billigt. Rullegardiner og Gardinstænger leveres gerne. Loftspap sælges til billigste Priser.

Charles Svendsen, Hasle.

Telefon 66.

Rosenkartofler

er til Salg paa

Skovbo i Olsker.

Telefon Sandvig 34.

Pil Konfirmationen

anbefales

Sort Kjøletøj fra 4 Kr. pr. Meter,
hvidt do. 3 — —
Sorte Strømper fra 1 Kr. pr. Par,
hvide do. 1,65
Stort Lager af **Skørter** og **Linned.**

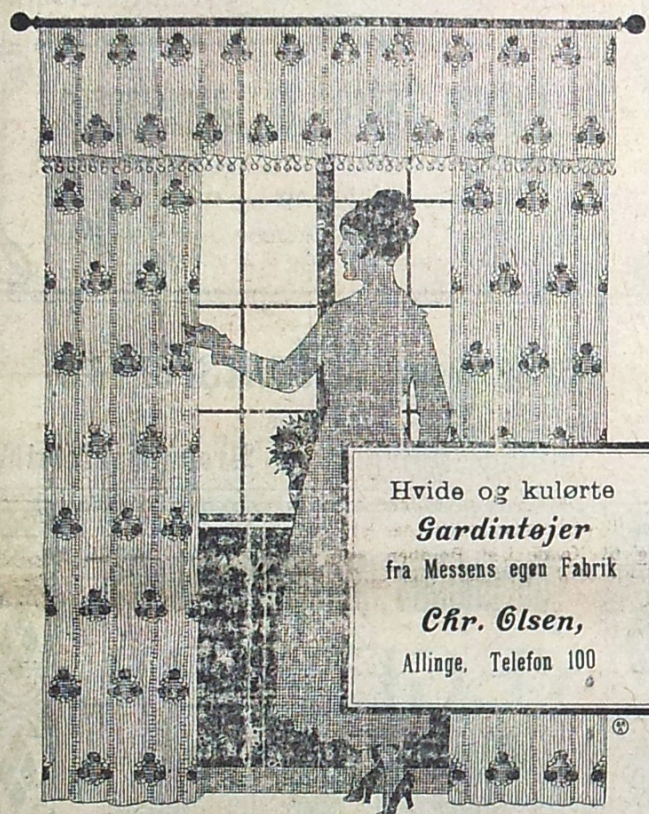

Konfirmations-Habitter,
saavel Jakkesæt som Matros-Habitter.
Kraver, Flipper, Skjorter og Kasketter
i stort Udvalg.

Nordlandets Handelshus.

Haveredskaber

Største Udvalg og billigste Priser hos
Allinge Kolonial & Produktforretning

Hvide og kulørte
Gardintøjer
fra Messens egen Fabrik
Chr. Olsen,
Allinge, Telefon 100

Messens Ene-Udsalg.

*Svær blaa Ravndug, Busserundestof,
Arbejdsbenklæder og Jakker.*
Alt til rimelige Priser.

Chr. Olsen, Allinge.

**Prima Tagpap, fristbrændt Cement,
prima Brædder, Planter og Sommer**
alt til billigste Dagspris hos
Allinge Kolonial & Produktforretning

Tagvinduer, Staldvinduer,

Murgrynder og Riste, Dyrøre og Hensedøre
til meget billige Priser hos

Allinge Kolonial & Produktforretning

En Pige

fri for Malkning, kan straks eller
til 1. Maj faa Plads hos **Lund,**
Pellegaard, Telefon Rutske 65.

En flink Dreng eller

Yngre Karl

kan faa Plads til 1ste Maj paa
Bondegaard i Rø.

Roer er til Salg

paa **Munkegaard** pr. Allinge

Flink Pige

søges snarest til **Hotel Stam-**
merhalde.

Endvidere til 1ste eller 15. Maj
en Stuepige, til 1. Juni **en**
Køkkenpige. Ekstra høj Løn.
Ring Allinge 121.

En Andenkari

kan faa Plads til 1ste Maj hos
Jensen, Lærkegaard.

En Spisestue

i Egetræ, bestaaende af 1 engelsk
Buffet, 1 Anretterbord, 6 Stole, 1
Spisebord samt 1 brugt nøddetræs-
malet Buffet med Skab i Opsatsen
og et brugt stort rundt Egetræsbord
er billig til Salg.

Ful. Mortensen.

En flink Pige

til indvendig Gerning søges til 1ste
Maj paa **Kjøllergaard i Rø.**
Fri for Malkning og Markarbejde.

Kryddersild.

Et lille Parti Kryddersild i 1/16 og
1/8 Tdr. af egen Nedlægning udsæl-
ges til 8,50 og 12 Kr. med fri Fu-
stage. Anbefales som Anschiovis.

J. B. Larsen.

En flink Anden-Karl

kan faa Plads til 1ste Maj paa
Lille Krashavegaard,
Klemensker.

Runkelroer

er til Salg hos
Georg Johansen, Rø.

En yngre Pige

kan til 1ste Maj faa Plads paa
Dynddalegaard i Rø.

Bagerlærling.

En rask Dreng antages i Lære
paa gode Betingelser hos
Bager M. Christensen,
Tein.

Gulv-Lakfernis,

hurtigtørrende og glansfuld, af den
bekendte gode Kvalitet, anbefales.

J. B. Larsen.

Stiftelsesfest.

Olsker Husmandsfor-
ening afholder sin 16-aarige Stif-
telsesfest

Mandag den 22. Marts Kl. 7.

Foredrag af Hr. Georg Hansen,
Rutske.

Oplæsning af Hr. Lærer Jørgensen.
Fælles Kaffeord m. m.
Alle indbydes.

Bestyrelsen.

Olsker.

Kommuneskatten for 2. Halv-
aar 1919—20 bedes indbetalt inden
denne Maanedes Udgang. Derefter
vil Restancelisten blive skrevet og
Renter tillagt.

Sogneraadet.

En lille Sø iding engelske skræddersyede

Sportsbenklæder

af prima Cover Coat er hjemkommet og sælges til en meget
billig Pris.

Nordlandets Handelshus.

Prima

Tagtjære og Tjærekoste

anbefales til billigste Priser fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Hvorfor køber alle Herrer deres Regnfrakker hos os?

*Fordi vi har det største Lager,
de bedste Kvaliteter
og de billigste Priser!*

Nordlandets Handelshus.

Til

Konfirmationen.

Frakker fra 50-135 Kr.

i prima smukke Stoffer.

Chr. Olsen, Messen, Allinge. Telf. 100.

MAGASIN
DU
NORD

MAGASIN
DU
NORD

Restparti

af Frakker, Kostumer, Regn-
frakker, Nederdele, Bluseliv og
Kjoler sælges vedblivende med
10 pCt. Rabat.

J. P. Sommer,

Kjøletøj.

Prima Kvaliteter i hvidt,
sort og kulørt anbefales til
gamle Priser.

J. P. Sommer,

MAGASIN
DU
NORD

MAGASIN
DU
NORD

Superfosfat, Chili Salpeter, Gødningsskalk

er undervejs hertil med Skibe som losses først i næste Uge.

Billigste Dagspriser i

Nordlandets Handelshus.

Klidmelassefoder

af Sukkerfabrikkernes prima Produkter er nu paa Lager og ud-
leveres fra Lørdag billigst.

Nordlandets Handelshus.

En Ladning Koks,

prima engelske, ventes til Losning først i kommende Uge.

Nordlandets Handelshus.

Ligkister og Møbler.

anbefales.

Klemensker Snedkerforretning

Telf. Kl. n 13,

L. Pihl.

Udebliver Bladet

beder vi Læserne henvende sig paa
Postkontoret, og Fejlen vil hurtigt
blive rettet. I modsat Fald maa De
henvende Dem til Bladets Kontor,
og vi skal da sørge for, at De faar
det tilsendt.

Advarsel!

Hønssejerne anmodes om at holde
deres Høns fra under. egndes Ha-
ver i modsat Fald vil de blive skudt
Bager P. Holm, P. H. Holm,
P. Kure, Postbud Dam, S. Madsen,
Smed C. Pedersen.

De averterende

anmodes om at indlevere deres An-
noncer inden Torsdag. Smaa A-
vertissementer kunne dog som Regel
medtages indtil Torsdag Middag.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

Regninger, Meddelelser, Fragtbreve, Brevpapir, Konvolutter.

Svenske pløjede tørre

fine Panelbrædder

1/2 Toms og 3/4 Toms — alle Længder fra 6—22 Fod.

Ligeledes særdeles tørre og fine pløjede og høvlede 1 1/4" x 5" og 1" x 6" omtrent helt kvistfri **Granbrædder**, som er meget egnede til Loft, Gulve og lign. — Der er mange af de lange Længder. Disse sælges pr. løbende Fod og med stor Rabat pr. kontant.

Nordlandets Handelshus.

LOËTTA'S

Fineste dansk Fabrikat
i 1/8 Kg Pakker.

Vi har store Oplag af udmærkede

Gode Udsudsbrædder

i alle Længder. Meget rimelige Priser og stor Rabat pr. kontant.

Nordlandets Handelshus.

Vi har friskbrændt Portland Cement,

Vægpap i smaa og store Ruller,

Gibsrørvæv. Bedste Tagpap i Ruller,

og sælger til laveste Dagspris.

Nordlandets Handelshus.

Superfosfat og Kaligødning

udleveres i disse Dage.

Ægte Chili-Salpeter

kommer pr. Sejler om cirka 14 Dage.

Norges-Salpeter er udsolgt. Nørresundby Gødningskalk kommer.

Nordlandets Handelshus.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

anbefaler

Ris, Rismel, Sago, Sagomel
Havregryn. Kartoffelmel. Mannagryn.
Semulegryn. Byggryn. Blommer.
Kofiner og Abrikosjer.

Alt i prima Varer og til billige Priser.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Erindringsliste.

Toldkammeret 8—12 Form., 2—5 Efterm.
Kæmmerkontoret 10—11 og 2—4.
Borgmesterkontoret 2—4 Efterm.
Laane- & Diskontobanken 2—4 Efterm.
Sparekassen 10—12 og 2—4.
Branddirektøren do.
Stempelbillet i Sparekassen. 10—12. 2—4.
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Efterm., Mandag og Torsdag Form.
Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7.
Distriktslægen 8—9 og 2—3.
Postkontoret: Søndage 9—12 og 2—6 Søndag 9—11.
Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften. Søndag 9—10.
Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr. Olsen, Messen. Kontortid 1—4 Em.
Folketingsamlingen paa Raadhuset: Fredag 7—8.
Jernbanest. er aaben for Gods 8—12. 2-7.
Hjælpekassen: Formd., Bagerm. P. Holm.
Kasserer H. P. Kofod. Kontortid hver Fredag fra 5—7.

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrevne er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere — til Underretning for Redaktionen — opgiver Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saadanne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet, og det er en Selvfølge, at Redaktionen altid vil iagttage den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Kilder.

Rønne-Allinge Jernbanes Køreplan.

Søgnedage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	820	630
- Nyker	843	653
- Klemensker	903	713
- Rø	923	733
- Tein	941	751
- Allinge	954	804
- Sandvig	10—	810

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	11—	840
- Allinge	1111	851
- Tein	1124	904
- Rø	1142	922
- Klemensker	1205	945
- Nyker	1220	10—
- Rønne	1240	1020

Søn- og Helligdage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	845	1235	450
- Nyker	904	1254	509
- Klemensker	921	111	526
- Rø	939	129	544
- Tein	954	144	556
- Allinge	1004	154	609
- Sandvig	1010	2—	615

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	1040	230	645
- Allinge	1048	238	653
- Tein	1058	248	703
- Rø	1114	304	719
- Klemensker	1133	323	738
- Nyker	1145	335	750
- Rønne	1205	355	810

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lærling en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avertør i Nord-Bornholms Ugeblad der hver Fredag bringes direkte ind c. 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Havefrø

og Rosenkartofler

samt et mindre Parti Frugttrær og Bjærgfyr sælges hos
Gartner N. Jacobsen, Olsker.
Mit Havefrø faas ogsaa hos
Høker Hansen, Allinge.

Tapeter!

— For at skaffe Plads til de nye Tapeter, sælges Restslaget for sidste Aar til betydelig nedsatte Priser.

Charles Svendsen, Hasle.
Telefon 66.

Tapet og Malervarer

Gulvfernis
Malerfernis
Kalkfarver

anbefales fra

Allinge Kolonial & Produktforretning

Bestil Deres Foraarsstøj i Tide.

Vi har det største Udvalg af engelske Klædevarer til rimelige Priser. Klædninger syes efter Maal paa faa Dage.

Nordlandets Handelshus.

Markfrø. Markfrø.

Eneforhandler
for Trifolium

Bestillinger bedes venligst snarest indsendt.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Urte- og Blomsterfrø

faas hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Bornholms Margarinefabriks VEGETABIL MARGARINE

er anerkendt som den bedste.

Faas hos alle Handlende.

Et meget stort Parti amerikansk

Arbejdstøj er hjemkommet.

Jakker, Benklæder og Overtræks-Benklæder.

Da denne Vare er købt for ca. 6 Maanedes siden til betydelig lavere Kurs end den nuværende, ser vi os istand til at sælge den til en meget rimelig Pris.

Nordlandets Handelshus.

Avertør i Nordbornholms Ugeblad!

I frit Salg haves

Bomuldsfrøfager. Soyasfrø. Palmefager.
Kofostager. Glutinfoder. Melassefoder. Majs.
Byg. Havre og Blandsæd til Ombytning.
Bomuldsfrøfager, Soyasfrø og Majs,
alt i gode skude Varer til billige Dagspriser hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning.